

SEKRETY

Wsi...

Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

Egzemplarz
bezpłatny

Numer 2 (130), Luty 2024

www.sulow.pl

W tym numerze

Modernizacja sieci kanalizacyjnej	str. 2
Podsumowanie kadencji Samorządu	str. 3
Inwestycje w latach 2019–2021	str. 4
Wieści gminne	str. 9
Turniej o Puchar Wójta Gminy Sułów	str. 12
Wieści szkolne	str. 14
Józef Piłsudski prywatnie cz.1	str. 16
Kącik kulinarny	str. 18
Krzyżówka	str. 19
Humor	str. 20

DŁUGO WYCZEKIWANA MODERNIZACJA SIECI KANALIZACYJNEJ DLA MIESZKAŃCÓW MICHAŁOWA

DŁUGO WYCZEKIWANA MODERNIZACJA SIECI KANALIZACYJNEJ DLA MIESZKAŃCÓW OSIEDLA MIESZKANIOWEGO W MIEJSCOWOŚCI MICHAŁÓW

Projekt pn. „Podłączenie osiedla mieszkaniowego w Michalowie do kanalizacji sanitarnej” znajduje się obecnie na etapie uzgadniania dokumentacji projektowej niezbędnej do realizacji inwestycji, będzie ona realizowana w porozumieniu z Urzędem Miasta i Gminy Szczepleszyn. Zadanie zostanie sfinansowane ze środków Ministerstwa Finansów przekazanych Gminie Sułów jako uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji oraz wodociągów i zaopatrzenia w wodę.

PODSUMOWANIE KADENCJI SAMORZĄDU GMINY SUŁÓW CZĘŚĆ PIERWSZA

Pięcioletnia kadencja samorządowa 2018 - 2024 „szybkimi krokami zbliża się do końca. Był to wyjątkowy czas w którym przyszło nam się mierzyć z niespotykanymi dla ostatnich dekad wyzwaniami. Największym piętnem na życiu nas wszystkich zaznaczyła się pandemia koronawirusa, którego skutki jeszcze długo będą o sobie przypominać. Olbrzymim szokiem nie tylko dla nas Polaków była zbrojna napaść Rosji na Ukrainę w lutym 2022 roku a widmo eskalacji i rozszerzenia tego konfliktu nie szybko pozwoli nam spokojnie zasypiać.

Nasza gazeta „Sekrety Wsi” jako miesięcznik Gminy Sułów skupi się na tym jak niewątpliwie ten trudny czas wpłynął na rozwój naszej małej ojczyzny, oraz życie jej mieszkańców.

Na początek postanowiliśmy porozmawiać z gospodarzem tego terenu, wójtem Gminy Sułów panem Leonem Bulakiem.

Sekrety Wsi - Panie wójcie, jak by pan posumował mijającą kadencję?

Leon Bulak - Streszczenie pięciu i pół roku, bo tyle minęło od ostatnich wyborów samorządowych, w kilku zdaniach było by niezwykle trudnym zadaniem. Jednak czasy w jakich przyszło nam żyć i pracować nauczyły nas wszystkich podejmować się nietatnych zadań.

Była to już moja druga kadencja na stanowisku wójta gminy, patrząc na to z perspektywy czasu różniła się od tej pierwszej nie tylko czasem jej trwania ale i ilością problemów z jakimi trzeba było się zmierzyć. Jednak dzięki dobrej współpracy z Radą Gminy, sołtysami oraz dużej wiedzy i zaangażowaniu pracowników urzędu gminy i podległych jemu instytucji, mam na myśli Gminną Bibliotekę Publiczną, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Warsztat Terapii Zajęciowej udało się zrealizować większość planowanych zadań i celów. Ważną rolę odegrała też bardzo dobra współpraca urzędu z Kotami Gospodyń Wiejskich i stowarzyszeniami z terenu naszej gminy w tym OSP.

S.W.- Może przejdźmy do szczegółów jakie cele udało się osiągnąć, a co można uznać za porażkę?

L.B.- Zaczę od konkretów czyli inwestycji zrealizowanych bo tych była zdecydowana większość.

S.W.- a co z tymi nie zrealizowanymi bo przecież takie były ?

L.B.- Tak nie wszystkie cele udało nam się osiągnąć

S.W.- Jaki wpływ na niepowodzenie tych projektów miało zadłużenie gminy, w ostatnim czasie dużo się na ten temat pisze szczególnie w mediach społecznościowych, niektórzy autorzy wpisów wieszczą bankructwo gminy?

L.B.- Tak dochodzą do mnie takie informacje, lecz nie wiem na ile wypisywanie takich niedorzeczności jest niedostateczną wiedzą piszących a na ile kieruje nimi pokusa zaistnienia za wszelką cenę w kampanii wyborczej, bo przecież jesteśmy w jej trakcie. Komentarze ludzi którzy sami niczego dla innych nie zrobili a krytykują wszystko wokół, są niepoważne i niewiarygodne. Gmina Sułów jest niewielką rolniczą gminą, co się z tym wiąże wpływy z podatków też nie są imponujące, nie ma więc możliwości robienia inwestycji w poprawę warunków życia i funkcjonowania naszych mieszkańców, bez zaciągania kredytów, robią to wszystkie samorządy nawet te o wiele bogatsze od nas. Zdecydowana większość inwestycji wykonujemy za pieniądze pozyskane z zewnątrz, są to najczęściej środki unijne lub rządowe. Lecz żeby z nich skorzystać każda gmina musi wnieść własny wkład finansowy, nie inaczej jest u nas. Ciągłe mamy do wyboru zaciągnąć kredyt i skorzystać z dofinansowania albo nie brać kredytu nie dostać dofinansowania i cofać całą gminę w rozwoju, a tego chyba żaden z naszych mieszkańców by nie chciał.

Kolejną kwestią jest to że żaden samorząd nie funkcjonuje w próżni, lecz jest pod ciągłym nadzorem niezależnych od nas instytucji do tego powołanych i żaden wójt, burmistrz, czy prezydent miasta nie może zadłużać danego samorządu do niebezpiecznych granic. Kończąc wypowiedź chciałbym zapewnić wszystkich mieszkańców że zadłużenie gminy Sułów nie odbiega proporcjonalnie od podobnych nam samorządów.

S.W.- W ostatnich kilku miesiącach przeważnie w internecie wielkie emocje powoduje temat „Perły Deszkowice” szczególnie w środowiskach związanych z tym klubem. Co się w ostatnim czasie takiego wydarzyło że tak dużo się mówi i pisze o konflikcie na linii urząd gminy- klub piłkarski z Deszkowic?

L.B.- Jestem zwolennikiem budowania a nie burzenia, łatwo się o tym przekonać w każdej miejscowości. Dokładam wszelkich starań aby życie w naszej gminie stało się łatwiejsze a mieszkańcy oprócz pracy mogli oddawać się swoim pasjom między innymi sportowym. W wielu miejscowościach zbudowaliśmy i w dalszym ciągu powstają siłownie zewnętrzne. Zajmujemy się organizowaniem życia sportowego wspomnę tutaj o różnego rodzaju turniejach, bieg pamięci, wyścigach kolarskich itp.

Jest czymś dziwnym i krzywdzącym zarzucać mi próbę likwidacji klubu sportowego który ma czterdziestoletnią historię. W ostatnich kilku latach współpraca z naszym klubem układała się poprawnie. W ubiegłym roku na prośbę klubu dofinansowaliśmy budowę piłkochwyłów na boisku oraz żeby wesprzeć klub, dowoziliśmy gminnym transportem piłkarzy na mecze wyjazdowe. Pozostaje jeszcze sprawa tak zwanej dotacji. Każdego roku Gmina Sułów ogłasza konkurs ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na organizowanie imprez sportowych na terenie naszej gminy. Do przetargu zgłaszała się „Perła Deszkowice” i na tej podstawie otrzymywała pieniądze na wymienione zadania.

Środki jakie gmina przeznaczyła na te cele na rok 2024 były może nie wystarczające lecz wyższe od ubiegłorocznych o 20 procent i takie są fakty.

Wierze w to że przedwyborcze gorące umysły w końcu ochłoną i wspólnie doprowadzimy do tego że nasi piłkarze znowu wybiegną na murawę.

S.W.- W ubiegłym roku byliśmy świadkami niecodziennej zabawy na nowo powstałej plaży w Kulikowie. Czy był to jednorazowy epizod a jeżeli nie to jak pan widzi przyszłość tego niezwykle pięknego miejsca?

L.B.- Tak to prawda, jest to jeden z najpiękniejszych zakątków na naszym terenie, dlatego powinien być szczególnie wyeksponowany a nie tkwić ukryty za zarosłami z dala od ludzkich oczu. Już kilka lat temu zrobiliśmy projekt zagospodarowania części linii brzegowej zbiornika na Porze. Niestety problemy geodezyjne i własnościowe na pewien czas zahamowały inwestycje w zagospodarowanie zbiornika. Na szczęście udało się te problemy pokonać i zrobić pierwszy krok w kierunku kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego na wyspie w Kulikowie. Podkreślam że jest to dopiero pierwszy krok, następne pozwolą na goszczenie coraz większej ilości turystów a co z ty się wiąże, być może, powstania gospodarstw agroturystycznych i nowych miejsc pracy.

S.W. - Przenieśmy się na drugi kraniec gminy, jadąc niedawno wyremontowaną drogą z Deszkowic w kierunku Radecznicy w miejscowości Sasiadka zwraca na

siebie uwagę rozkopany plac wokół budynku poszkolnego, czy to plac budowy?

L.B.- W ostatnich latach gmina Sułów stała się wielkim placem budowy, niemal we wszystkich miejscowościach coś budujemy, rozbudowujemy lub remontujemy jest to taki nasz znak rozpoznawczy. Wracając do pytania. Jest to końcowa faza inwestycji która ma w nazwie Centrum Usług Społecznych. Nazwa może brzmi tajemniczo lecz to jest to na co od dawna czekaliśmy. W budynku który wcześniej został poddany termomodernizacji trwają prace remontowe a po ich zakończeniu znajdą tutaj swoje miejsce najmłodszy i najstarsi mieszkańcy naszej gminy. W części dla najmłodszych zapewnimy opiekę dzieciom poniżej trzeciego roku życia, w innej zorganizujemy świetlicę środowiskową dla osób starszych. Teren wokół budynku będzie zagospodarowany stosownie do potrzeb.

S.W.- Nie sposób nie zauważyć jak w ostatnich latach Gmina Sułów zmieniła swoje oblicze, nowe nawierzchnie dróg, wyremontowane świetlice wiejskie, siłownie, place zabaw, altany, plaża. Co dalej?

L.B.- Dalej, czyli siódmego kwietnia odbędą się wybory samorządowe i wtedy sami mieszkańcy zadecydują o dalszej przyszłości naszej gminy. Ja i wszyscy moi współpracownicy którzy włożyli w rozwój naszej gminy tyle pracy i serca na pewno nie spoczniemy na laurach. Mamy kilka inwestycji w trakcie realizacji i pełne głowy pomysłów na przyszłość. Jeżeli otrzymamy szansę na następną kadencję, na pewno nie zawiedzimy nie tylko tych którzy nam zaufają ale wszystkich mieszkańców naszej wspaniałej Małej Ojczyzny.

S.W.—Dziękujemy za rozmowę.

Redakcja

PODSUMOWANIE INWESTYCJI Z LAT 2019-21 W GMINIE SUŁÓW

Kadencja Samorządu Gminnego w latach 2018-2024 obfitowała w naszej Gminie w liczne inwestycje. Co ważne, na większość z podjętych działań udało się pozyskać dofinansowania zewnętrzne. Przedstawiamy wyszczególnienie bardziej znaczących inwestycji wraz z kosztami poniesionymi przez naszą Gminę oraz wielkością i źródłem dofinansowania w latach 2019–2021. W następnym numerze przedstawimy zrealizowane oraz planowane inwestycje w latach 2022–2024.

===== ROK 2019 =====

MODERNIZACJA DROGI GMINNEJ NR 110132L W MIEJSCOWOŚCI TWORYCZÓW - 450 m.

Koszt inwestycji: **186 343,80 zł**

Uzyskane dofinansowanie: **100 000,00 zł**

Źródło dofinansowania: **środki celowe budżetu województwa lubelskiego**

PRZEBUDOWA NAWIERZCHNI DRÓG GMINNYCH I WEWNĘTRZNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY SUŁÓW—1,750 km

1. Droga 110148L w miejscowości **Kulików**, **350 m.** długości, szerokość drogi 3,0 m;
2. Droga gminna nr 110132L w miejscowości **Kawęczyn-Kolonia**, **400 m.** długości, szerokość drogi 3,0 m;
3. Droga gminna nr 110151L w miejscowości **Deszkowice-Pierwsze**, **200 m.** długości, szerokość drogi 3,0 m;
4. Droga wewnętrzna położona na działce ewidencyjnej nr 148 w miejscowości **Kitów**, **300 m.** długości, szerokość drogi 3,0 m;
5. Droga wewnętrzna położona na działce nr 562 w miejscowości **Tworyczów**, **200 m.** długości, szerokość drogi 3,0 m;
6. Droga wewnętrzna położona na działce nr 1154 w miejscowości **Sułowiec**, **300 m.** długości, szerokość drogi 3,0 m.

Koszt inwestycji: **387 745,00 zł**

Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy.

UTWARDZENIE DNA I ODWODNIENIE WĄWOZU LESSOWEGO W CIĄGU DROGI GMINNEJ NR 110141L W MIEJSCOWOŚCI ŻREBCE - 700 m.

Koszt inwestycji: **203 581,44 zł**

Środki Gminy Sułów: **43 994,44 zł**

Uzyskane dofinansowanie: **159 587,00 zł**

Źródło dofinansowania: **dotacja celowa z budżetu państwa**

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 110160L DESZKOWICE PIERWSZE - ROZŁOPY – 710 m.

Koszt inwestycji: **171 613,57 zł**

Środki Gminy Sułów: **83 371,57 zł**

Uzyskane dofinansowanie: **88 242,00 zł**

Źródło dofinansowania: **dotacja celowa z budżetu państwa**

BUDOWA ELEKTROENERGETYCZNEJ LINII NAWIETRZNEJ OŚWIETLENIA ULICZNEGO W MIEJSCOWOŚCI DESZKOWICE PIERWSZE

Koszt inwestycji: **87 541,78 zł**

Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy.

„SEKRETY WSI” - *Gazeta Regionalna - Gminy Sułów*

**PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 110154L W MIEJSCOWOŚCI
DESZKOWICE DRUGIE – 3,62 km.**

Koszt inwestycji: **1 235 099,84 zł**
 Środki Gminy Sułów: **642 454,84 zł**
 Uzyskane dofinansowanie: **592 645,00 zł**
 Źródło dofinansowania: **Fundusz Dróg Samorządowych**

**PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 110145L W MIEJSCOWOŚCI
DESZKOWICE PIERWSZE – 902 m.**

Koszt inwestycji: **367 188,22 zł**
 Środki Gminy Sułów: **121 986,22 zł**
 Uzyskane dofinansowanie: **245 202,00 zł**
 Źródło dofinansowania: **Fundusz Dróg Samorządowych**

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 110135L W MIEJSCOWOŚCI SUŁOWIEC – 830 m.

Koszt inwestycji: **366 140,99 zł**
 Środki Gminy Sułów: **117 092,99 zł**
 Uzyskane dofinansowanie: **249 048,00 zł**
 Źródło dofinansowania: **Fundusz Dróg Samorządowych**

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 110136L I 110134L W MIEJSCOWOŚCI SUŁOWIEC – 911 m.

Koszt inwestycji: **371 649,09 zł**
 Środki Gminy Sułów: **121 195,09 zł**
 Uzyskane dofinansowanie: **250 454,00 zł**
 Źródło dofinansowania: **Fundusz Dróg Samorządowych**

BUDOWA NAPOWIETRZNEJ LINII OŚWIETLENIA ULICZNEGO W MIEJSCOWOŚCI MICHAŁÓW

Koszt inwestycji: **28 942,34 zł**
 Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy.

BUDOWA NAPOWIETRZNEJ LINII OŚWIETLENIA ULICZNEGO W MIEJSCOWOŚCI SUŁÓW

Koszt inwestycji: **14 000,00 zł**
 Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy.

**PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ NR 3203L NIELISZ -
GRUSZKA DUŻA - TWORYCZÓW WRAZ Z DOJAZDAMI—3,397
km—inwestycja Powiatu Zamojskiego.**

Koszt inwestycji: **2 202 113,29 zł.**
 Uzyskane dofinansowanie: **1 176 371,29 zł**
 Wkład Gminy Sułów: **512 871,00 zł**

„SEKRETY WSI” - Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ 32064L W ZAKRESIE BUDOWY CHODNIKA W MIEJSCOWOŚCI DESZKOWICE PIERWSZE - 561 M.

Część I: długość 460 m.

Koszt inwestycji: 96 894,25 zł

Uzyskane dofinansowanie:

pomoc rzeczowa od Powiatu Zamojskiego

Część II: długość 101 m.

Koszt inwestycji: 31 536,02 zł

Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy.

===== ROK 2020 =====

TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SUŁOWIE

Koszt inwestycji: 1 559 332,45 zł

Środki Gminy Sułów: 396 840,99 zł

Uzyskane dofinansowanie: 931 063,35 + 231 428,11 zł

Źródło dofinansowania: Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych + Regionalny Program Operacyjny WL

BUDOWA ZEWNĘTRZNEJ SIŁOWNI W MIEJSCOWOŚCI KULIKÓW

Koszt inwestycji: 38 874,06 zł

Środki Gminy Sułów: 17 091,37 zł

Uzyskane dofinansowanie: 21 782,69 zł

Źródło dofinansowania: PROW, LGD „Ziemia Zamojska”

MODERNIZACJA BUDYNKU WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W ROZŁOPACH

Koszt inwestycji: 146 484,64 zł

Środki Gminy Sułów: 17 578,17 zł

Uzyskane dofinansowanie: 117 187,70 zł + 11 718,77 zł

Źródło dofinansowania: PFRON + Powiat Zamojski

MODERNIZACJA-PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ POŁOŻONEJ NA DZIAŁCE NR 4414 W MIEJSCOWOŚCI SAŚIADKA OD KM 0+000 DO KM 0+350

Koszt inwestycji: 145 081,66 zł

Środki Gminy Sułów: 65 081,66 zł

Uzyskane dofinansowanie: 80 000,00 zł

Źródło dofinansowania: Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE GMINY SUŁÓW

Modernizacja drogi gminnej nr 110130L w miejscowości Sąsiadka
 Modernizacja drogi gminnej na działce nr 938 w miejscowości Sułów
 Modernizacja drogi gminnej nr 110150L w miejscowości Deszkowice Drugie
 Modernizacja drogi gminnej na działce nr 437/2 w Sułówek

Koszt inwestycji: **104 633,97 zł**
 Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy

MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH—KRUSZYWO

Koszt inwestycji: **143 967,76 zł**
 Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy

MODERNIZACJA DROGI GMINNEJ 110146L W MIEJSCOWOŚCI DESZKOWICE PIERWSZE—504 M

Koszt inwestycji: **143 967,76 zł**
 Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy

PRZEBUDOWA NAWIERZCHNI DRÓG GMINNYCH I WEWNĘTRZNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY SUŁÓW—2,5 KM

Koszt inwestycji: **373 620,17 zł**
 Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy

===== ROK 2021 =====

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 110127L SUŁÓW-KOLONIA - TWORYCZÓW

Koszt inwestycji: **409 916,36 zł**
 Środki Gminy Sułów: **137 368,36 zł**
 Uzyskane dofinansowanie: **272 548,00 zł**
 Źródło dofinansowania: Fundusz Dróg Samorządowych

ZAKUP ŚREDNIEGO SAMOCHODU RATOWNICZO - GAŚNICZEGO DLA JEDNOSTKI OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W ŻREBCACH

Koszt inwestycji: **805 650,00 zł**
 Środki Gminy Sułów: **255 650,00 zł**
 Uzyskane dofinansowanie: **550 000,00 zł**
 Źródło dofinansowania: MSWiA, NFOŚiGW

DOSTAWA I MONTAŻ INSTALACJI KOLEKTORÓW SŁONECZNYCH, INSTALACJI FOTOWOLTAICZNYCH ORAZ KOTŁÓW C.O. NA TERENIE GMINY SUŁÓW

Kolektory słoneczne—134 zestawy
Instalacje fotowoltaiczne—171 zestawy
Kotły C.O.—48 instalacji

Koszt inwestycji: 4 384 008,60 zł
Środki Gminy Sułów: 1 473 537,28 zł
Uzyskane dofinansowanie: 2 910 471,32 zł
Źródło dofinansowania: Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego

MODERNIZACJA POMIESZCZEŃ WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W ROZŁOPACH WRAZ Z BUDOWĄ ZEWNĘTRZNYCH CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH

Koszt inwestycji: 344 727,35 zł
Środki Gminy Sułów: 184 727,35 zł
Uzyskane dofinansowanie: 160 000,00 zł
Źródło dofinansowania: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

ZAKUP CIĄGNIKA ROLNICZEGO I KOSIARKI DO CIĄGNIKA ROLNICZEGO

Koszt inwestycji: 312 423,49 zł
Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy

MODERNIZACJA - PRZEBUDOWA DROGI WEWNĘTRZNEJ POŁOŻONEJ NA DZIAŁCE NR 437/2 OD KM 0+000 DO KM 0+349 W MIEJSCOWOŚCI SUŁÓWEK

Koszt inwestycji: 153 400,35 zł
Środki Gminy Sułów: 73 400,35 zł
Uzyskane dofinansowanie: 80 000,00 zł
Źródło dofinansowania: Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

MODERNIZACJA DRÓG NA TERENIE GMINY SUŁÓW

Koszt inwestycji: 257 228,53 zł
Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy

TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W SĄSIADCE

Koszt inwestycji: 791 568,75 zł
Środki Gminy Sułów: 200 127,92 zł
Uzyskane dofinansowanie: 529 183,93 zł + 62 256,90 zł
Źródło dofinansowania: RPO Województwa Lubelskiego, dotacja celowa z budżetu Państwa

„SEKRETY WSI” - Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

PRZEBUDOWA INFRASTRUKTURY REKREACYJNEJ W MIEJSCOWOŚCI KULIKÓW: BUDYNEK ZAPLECZA ALTANY I BUDYNEK ALTANY

Koszt inwestycji: 123 121,60 zł
 Środki Gminy Sułów: 90 367,38 zł
 Uzyskane dofinansowanie: 32 754,22 zł
 Źródło dofinansowania: PROW, LGD „Ziemia Zamojska”

MODERNIZACJA DROGI GMINNEJ DZIAŁKA NR EW. 1167, 1128 W KM OD 0+304 DO KM 0+944 W MIEJSCOWOŚCI SUŁOWIEC

Koszt inwestycji: 107 189,83 zł
 Inwestycja ze środków własnych budżetu Gminy

W NASTĘPNYM NUMERZE INWESTYCJE Z LAT 2022-2024

Wieści gminne

TRWAJĄ PRACE NAD CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W MIEJSCOWOŚCI SĄSIADKA

Trwa modernizacja budynku po byłej Szkole Podstawowej w miejscowości Sąsiadka na potrzeby Dziennego Domu Senior+ oraz klubu dziecięcego. W ramach zadania planuje się "podzielenie" budynku na cztery zasadnicze części: Część budynku, w której znajduje się biblio-

teka, pozostaje bez zmiany funkcji. Pozostała część budynku zostaje oddzielona ścianą odzienia pożarowego w celu wyszczególnienia na parterze Dziennego Domu Senior+, natomiast na piętrze - świetlicy środowiskowej oraz Opiekunki dziennej dla dzieci do lat 3. Ponadto zostaje zamontowana pompa ciepła typu powietrze-woda o mocy grzewczej 2x12 kW oraz wykonana instalacja fotowoltaiczna o mocy całkowitej 32,68 kW. Przy budynku zostają wykonane ciągi komunikacyjne piesze i jezdne, miejsca parkingowe, plac utwardzony na odpady stałe, altana wypoczynkowa, plac zabaw oraz siłownia zewnętrzna. Dodatkowo zostają wyremontowane pomieszczenia biblioteki.

Inwestycja jest realizowana ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga z Obszaru inwestycyjnego: Infrastruktura społeczna.

BUDOWA CHODNIKA W MICHALOWIE

W ramach realizacji zadania „Budowa chodników przy drogach powiatowych na terenie gminy Sułów - obszarze, na którym funkcjonował zlikwidowany PGR” trwają prace przy chodniku w Michalowie na ulicy Chmielnej. Zadanie obejmuje budowę trzech chodników w Gminie Sułów - w Michalowie, Sułowie i Tworczowie. Środki na ten cel w wysokości 1 589 611,50 zł Gmina Sułów pozyskała z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych.

MODERNIZACJA SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY SUŁÓW

Gmina Sułów realizuje inwestycję pn. "Modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Sułów".

Zadanie polega na wymianie starych zasuw oraz montażu wodomierzy radiowych. Na realizację zadania Gmina Sułów pozyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład—Program inwestycji Strategicznych w wysokości 1 227 170,23 zł

Planowany koszt inwestycji to 1 333 612,74 zł.

BUDOWA CHODNIKA W MICHALOWIE PRZY UL. ORZECHOWEJ

Gmina Sułów realizuje inwestycję pn. "Budowa chodnika przy drodze gminnej nr 110161L w miejscowości Michalów".

Zadanie polega na budowie chodnika o długości ponad 900 m na ulicy Orzechowej w Michalowie.

Na realizację zadania Gmina Sułów pozyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 508 983,84 zł

Planowany koszt inwestycji to 651 910,00 zł.

SOLIDARNI Z ROLNIKAMI - PODZIĘKOWANIE ZA WSPARCIE OGÓLNOPOLSKIEGO PROTESTU ROLNIKÓW

Rolnicy z terenu Gminy Sułów aktywnie włączyli się w ogólnopolski protest, w obronie interesów polskich rolników oraz hodowców zapoczątkowany przez rolniczą Solidarność. Protestujący sformułowali 20 najistotniejszych postulatów, jednak najbardziej kluczowe kwestie dotyczą: zasad wprowadzanych przez tzw. Zielony Ład, który znacznie podwyższa koszty produkcji rolnej, oraz napływ zboża i produktów rolnych ze wschodu, nie tylko z Ukrainy, ale i z krajów ościennych z Rosją włącznie. W efekcie UE otworzyła się na niekontrolowany import z zewnątrz.

Władze samorządowe naszej Gminy składają podziękowania rolnikom - mieszkańcom gminy Sułów oraz przedstawicielom Kół Łowieckich za wsparcie udzielone postulującym i aktywny udział w akcjach protestacyjnych, które miały miejsce m.in. na Brodach Małych, w Szczepieszynie i Tarnawie Małej.

Wasza obecność wśród protestujących świadczy nie tylko o zrozumieniu istotności postula-

tów, jakie muszą zostać zrealizowane aby uratować polskich rolników oraz hodowców, ale także o waszym zaangażowaniu w sprawy lokalne.

Redakcja

OTWARTO PUNKT APTECZNY W TWORYCZOWIE

Z radością pragniemy poinformować, że wiejska społeczność po niemal dwuletniej przerwie zyskała nowe miejsce a mowa o Punkcie Aptecznym, który dba o zdrowie i dobro mieszkańców. Punkt apteczny staje się istotnym ogniwem opieki zdrowotnej na naszych gminnych miejscowości, dostarczając szeroką gamę produktów i usług farmaceutycznych. Przyjazny personel punktu aptecznego zawsze służy pomocą, udzielając profesjonalnych rad i odpowiadając na pytania dotyczące leków i suplementów. Dzięki otwarciu nowego Punktu Aptecznego mieszkańcy mają dostęp do leków i wyrobów medycznych bez konieczności uciążliwych i długotrwałych podróży.

Apteka Koluch S.J.

ŚWIAT ZDROWIA

DZIAŁALNOŚĆ DZIECIĘCO-MŁODZIEŻOWEJ ORKIESTRY DĘTEJ GMINY SUŁÓW

KOLEJNE WYSTĘPY

Nasza muzyczna Dziecięco-Młodzieżowa Orkiestra Dęta Gminy Sułów i Nielisz, nie zwalnia tempa i wciąż występuje.

Jakiś czas temu informowaliśmy was o występach w Nieliszu i Radeznicy, tym razem, okazję do obejrzenia i posłuchania orkiestry mieliście państwo: 28 stycznia w Parafii pw.

Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Tworyczowie, a następnie 2 lutego w Parafii pw. Znalezienia Krzyża Świętego w Mokremlipiu.

Do tego doliczymy występ z 16 lutego w Złotcu, podczas tzw. „Kusaków” - Jest to piękne widowisko ostatekowe, pełne tradycji, skupiających się na muzyce ludowej.

Daniel Mróz

Dziecięco Młodzieżowa
Orkiestra Dęta Gminy Sułów
Ogłasza Nabór do orkiestry

Chcesz Nauczyć się grać
na instrumencie?

Proszę dzwonić na nr. 730 231 431
Lub pisać na maila: biblioteka@sulow.pl

Zapewniamy instrumenty, bezpłatną naukę, miłą atmosferę i wykwalifikowanego nauczyciela

FERIE W BIBLIOTECE

Choć podczas tegorocznego okresu zimowego, na pagórkach i podwórka zabrakło białego puchu, to wcale nie oznacza że dzieci i młodzież z terenu naszej gminy nie miały co ze sobą zrobić.

Podczas Ferii z Pasją organizowanych w naszej bibliotece, licznie odwiedzające nas pociechy, miały okazję wyszaleć się i wybawić w gronie rówieśników.

Spośród licznych atrakcji oferowanych przez naszą bibliotekę, największą popularnością cieszyły się Piłkarzyki, Gogle VR, oraz bilard. Następne w kolejce były niewiele mniej użytkowane stoły do gry w pingponga, gry planszowe, rzutki czy organizowane przez naszego pracownika Gry RPG. Ponadto, samo przebywanie w

naszym budynku nakłoniło wiele pociech do wypożyczenia kilku książek.

Przebywanie w bibliotece sprzyjało przygotowywaniom do nadchodzącego wielkim krokami na koniec ferii Turnieju o Puchar Wójta Gminy Sułów.

Nie zapominajmy oczywiście o warsztatach kulinarnych: Znów wróciliśmy do sali gastronomicznej w GBP w Sułowie, a wszystko dzięki dużemu zainteresowaniu tego typu zajęciami. Dzięki wysokiej frekwencji warsztaty rozłożyliśmy, na dwa dni podczas których nasi mali kuchmistrzowie przyrządzali nieco bardziej niż zwykle, wymagającą potrawę, a mianowicie „Płonące naleśniki”. Nad Flambiowaniem naleśników czuwał pracownik biblioteki.

Daniel Mróz

PUCHAR WÓJTA GMINY SUŁÓW

Dwa dni zmagania o Puchar Wójta Gminy Sułów, niosły ze sobą spory zastrzyk emocji, który szczególnie widać było w rywalizacji młodzieżowej. W tym roku na uczestników czekały cztery konkurencje, a były to:

„Tenis stołowy” i „Bilard” rozgrywane 8 lutego oraz „Piłkarzyki” i „Rzutki” w dniu następnym.

Największym zainteresowaniem, co widać po ilości uczestników, cieszyły się „Piłkarzyki” co owocowało długą rywalizacją do ostatniego punktu. W innych konkurencjach rywalizacja również była zażarta. Walczono o każde miejsce, o czym mogą świadczyć liczne dogrywki. Oczywiście nie tylko zwycięzcy otrzymali nagrody i wyróżnienia, bowiem wszyscy uczestnicy mogli liczyć na drobny upominek, poczęstunek i coś do picia. Bez problemu znalazło się również miejsce, na zagospodarowanie sobie wolnego czasu, czekając na swoją kolej w sportowych zmaganiach.

Uczestnikom dziękujemy za zaangażowanie i sportowe zachowanie oraz zapraszamy i życzymy powodzenia w przyszłym roku.

Obok przedstawiamy tabele wyników. Zwycięzcom Gratulujemy!!!

Daniel Mróz

TABELA WYNIKÓW

DZIEŃ PIERWSZY

TENIS STOŁOWY:

Kategoria „Dorośli”

- 1 miejsce - Krukowski Stanisław
- 2 miejsce - Mróz Kacper
- 3 miejsce - Wyłupek Dawid

Kategoria „Dziewczyny”

- 1 miejsce - Popielec Oliwia
- 2 miejsce - Pietrykowska Natalia

Kategoria „Chłopcy”

- 1 miejsce - Wyłupek Wiktor
- 2 miejsce - Łapa Krystian
- 3 miejsce - Bulak Mateusz

BILARD:

Kategoria „Dorośli”

- 1 miejsce - Krukowski Stanisław
- 2 miejsce - Bulak Mariusz
- 3 miejsce - Mróz Kacper

Kategoria „Młodzież”

- 1 miejsce - Górniak Oliwia
- 2 miejsce - Bulak Mateusz
- 3 miejsce - Kowalski Damian

DZIEŃ DRUGI

RZUTKI:

„Młodzież”

- 1 miejsce - Oliwia Górniak
- 2 miejsce - Wiktoria Banach
- 3 miejsce - Sebastian Kowalski

„Dorośli”

- 1 miejsce - Krukowski Stanisław
- 2 miejsce - Bulak Mariusz

PILKARZYKI:

„Młodzież”

- 1 miejsce - Sebastian Kowalski
- 2 miejsce - Aleksandra Tokarz
- 3 miejsce - Przemysław Hamerla

„Dorośli”

- 1 miejsce - Bulak Mariusz
- 2 miejsce - Krukowski Stanisław

MIGRACJA MIESZKAŃCÓW WSI SĄSIADKA – CZĘŚĆ II

W istniejącej w latach siedemdziesiątych XX wieku Izbie Pamięci można było analizować spis gospodarstw i nazwisk mieszkańców Sąsiadki. Materiały te stanowiły wyciąg z dokumentacji udostępnionej przez Starostwo Powiatowe w Zamościu. Często go przeglądałem i zawsze coś nowego mogłem zauważyć. Widniało w nim 35 pozycji spisanych, czyli 35 gospodarzy. Liczba ta zgadzała się z danymi przekazywanymi przez moją babkę. Jej pamięć sięgała początków XIX wieku. Mówiła, że w Sąsiadce było 35 chałup chłopów pańszczyźnianych. Czyją własnością była wieś, trudno powiedzieć, bo pod pretekstem nieodrobienia pańszczyzny przeganiano tych chłopów ze wsi do wsi. Wśród tych 35 numerów spisowych było 12 Sikorów i 14 Bałków. Zgodnie z zapisami urzędowymi wieś była własnością Ordynacji Zamojskiej.

Po zniesieniu pańszczyzny grunty otaczające Sąsiadkę nadano rodzinom chłopskim. Długo jeszcze mówiło się, że są to grunty tabelowe. Było ich 35; tak, jak wykazane było w tabelach spisu gospodarstw i nazwisk. Taka sytuacja istniała do lat sześćdziesiątych dwudziestego wieku. W tym okresie dokonano nowych pomiarów i nadane zostały nowe numery poszczególnym działkom.

Koniec dwudziestego pierwszego wieku wiąże się z bardzo trudnymi warunkami do życia na wsi, a szczególnie na terenach piaszczystych w okolicach Biłgoraja. Trudna sytuacja zmuszała ludzi do poszukiwania innego miejsca do życia. Wiele osób znajdowało zatrudnienie w Sąsiadce w roli parobków. Pozostając na wsi żenili się, a wraz z nimi powstawało nowe nazwi-

sko. Do pomocy w wielu gospodarstwach zatrudniane były służące. Żeniąc się z parobkiem oboje byli biedni, bez warunków do dalszego życia. Sytuacja taka zmuszała ich do wyjazdu za chlebem. Ja jeszcze słyszałem rozmowy starszych ludzi, jak mówili: „Sąsiadka to biedna wioska, bo gdzie tylko był jaki parobek, to przychodził do Sąsiadki i żenił się, a nie miał nic, tylko ubranie”.

W okresie międzywojennym wielu mieszkańców wyjechało szukać lepszego życia do Ameryki, Australii, Francji i Anglii. Większość pozostała, ale były wyjątki powrotu do Polski. Największe przeludnienie we wsi było przed Drugą Wojną Światową.

Po wyzwoleniu rozwój szkolnictwa, przemysłu, odbudowa zniszczeń wojennych spowodowały bardzo duży ruch w przemieszczaniu się ludności. Wyjeżdżano „na zachód”, ale słowo to obejmowało bardziej północ i dawne województwo olsztyńskie. Młodzież męską swoją przyszłość widziała na Śląsku. Szkoły górnicze, hutnictwo, przydziały mieszkaniowe. Migrację ludności widać po pustostanach lub domach zamieszkałych tylko w okresie letnim. Na około 150 domów, 40 to domy zamieszkałe sezonowo lub pustostany. Jeszcze pod koniec dwudziestego wieku liczba domostw sięgała 200.

Mieczysław Krukowski
Stowarzyszenie „Grodzisko Sąsiadka - Dawny
Sutiejsk”
Maria Godzisz

Więści szkolne

PODSUMOWANIE XX PRZEGLĄDU PRAC PLASTYCZNYCH „INSPIROWANI NATURĄ. DWIE DEKADY TWÓRCZEGO DZIAŁANIA DLA OCHRONY PRZYRODY”

Dzieci z oddziałów przedszkolnych wzięły udział w XX Przeglądzie Prac Plastycznych - Śladami Aleksandry Wachniewskiej, malarki i orędowniczki ochrony przyrody Roztocza organizowanym przez Roztoczański Park Narodowy. Tegoroczny temat przeglądu brzmiał „Inspirowani naturą. Dwie dekady twórczego działania dla ochrony przyrody”. Celem przeglądu było zachęcenie dzieci do wyrażenia swoich obserwacji, przemyśleń i przeżyć w formie pracy plastycznej poprzez bezpośrednie i pośrednie poznanie walorów przyrodniczych Roztoczańskiego Parku Narodowego i piękna ojczystej przyrody. Wszystkie prace dziecięce zachwycały kreatywnością, bogatą kolorystyką oraz różnorodnością

technik plastycznych. W podziękowaniu za trud włożony w wykonanie prac, nasi mali artyści otrzymali pa-

miątkowe dyplomy oraz nagrody. Składamy podziękowania dla Rodziców za pomoc, wspieranie przedszkolaków, rozwijanie ich zdolności, zainteresowań i pasji

Joanna Kita

WYJAZD NA LODOWISKO

W dniu 24 stycznia 2024 roku uczniowie Szkoły Podstawowej w Sułowie, wybrali się na sztuczne lodowisko ICEMANIA do Lublina. W wyjeździe uczestniczyło 49 uczniów klas IV-VIII pod opieką nauczycieli: Beaty Nosek, Anny Godzisz, Małgorzaty Szymanek, Marii Bartoszczyk i Mariusza Łosia.

Uczniowie podczas pobytu na lodowisku mieli okazję, nie tylko aktywnie spędzić czas w gronie przyjaciół, ale także doskonalić swoje umiejętności jazdy na łyżwach. Po wysiłku włożonym w zabawę na lodzie, uczniowie udali się do kina gdzie obejrzeli film pt. „Akademia Pana Kleksa” Po seansie filmowym wszyscy bardzo chętnie odwiedzili restaurację McDonald ‘s,

gdzie uzupełnili stracone na lodowisku kalorie. Wszyscy uczniowie w dobrych humorach i pełni wrażeń bezpiecznie wrócili do domu.

Beata Nosek

„DZIEŃ MYŚLI BRATERSKIEJ”

22 lutego 2024 r. drużyna harcerska „Złote Gryfy” wraz z gromadą zuchową „Promyczki” wspólnie świętowali Dzień Myśli Braterskiej”.

Zabawę rozpoczęliśmy od puszczenia „Iskierki przyjaźni”. Następnie Natalia Kryń odczytała życzenia od naczelnika ZHP hm. Martyny Kowackiej i Przewodniczącego ZHP hm. Krzysztofa Patera skierowane do harcerzy na ten dzień. Po odczytaniu życzeń zaczęła się wspólna zabawa integracyjna harcerzy i zuchów. Były piosy „Stary Abraham”, Disco-disco”, Biegne mały osioł”. Bawiliśmy się w kalambury oraz w grę z kręglem połączoną z wykonywaniem zadań. Na zakończenie wspólnej zabawy wszyscy otrzymali zawieszki - emotikon oraz słodki upominek. Wszyscy spędzili miło czas, a wspólna zabawa przyniosła dużo zadowolenia, radości i uśmiechu.

WALENTYNKI W TWORYCZOWIE

Dzień świętego Walentego popularnie zwany Walentynkami, wpisał się już na stałe w harmonogram naszych szkolnych imprez i uroczystości. Z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego tradycyjnie zorganizowano "pocztę walentynkową".

Uczniowie, którzy chcieli przekazać życzenia swoim kolegom i koleżankom wrzucali własnoręczne wykonane serduszka i

kartki walentynkowe do specjalnej przygotowanej skrzynki. Jako że ten dzień nie jest traktowany przez

społeczność szkolną jako typowe święto zakochanych, ale przede wszystkim jako okazję do okazania sobie serdeczności, życzliwości i ciepła, nie zabrakło więc wyrazów sympatii pod adresem dyrekcji szkoły, nauczycieli, wychowawców i pracowników szkoły. Wszyscy odbiorcy byli bardzo mile zaskoczeni i wzruszeni. "Pocztą walentynkową" nie była jedyną atrakcją tego dnia. Po południu odbyła się dyskoteka. Uczniowie bawili się wyśmienicie do późnych godzin wieczornych i w doskonałych humorach wrócili do domu. Radosna atmosfera szkolnych Walentynek pozostanie z pewnością na długo w pamięci wszystkich.

Dorota Godzisz

ZAPRASZAMY DO BIBLIOTEKI

Sobotnie RPG-owanie.

Wracamy do otwartych sobót dla młodzieży. Przypominamy (!co druga sobota!) od 8:00 do 13:00 - zaczynamy, tak jak informowaliśmy klubowiczki, od 17 lutego.

Nowości

Wiele gustów, wiele gatunków, wiele NOWOŚCI!!! Zapraszamy do Gminnej Biblioteki Publicznej w Sułowie.

DRUGI ODCINEK PODCASTU KAWAŁ HISTORII

Pragnę Państwu zaprezentować drugi odcinek, serii: Kawał Historii. W tym odcinku swoimi przygodami dzielił się z nami Pan Henryk Pożdżik, często wspierany słowem i pamięcią przez małżonkę Panią Genowefę Pożdżik. Film z nagraniem dźwiękowym znajdziecie na serwisie YouTube pod tytułem:

Odc.2 Kawał Historii (Gość. Henryk Pożdżik)
lub pod linkiem:

<https://www.youtube.com/watch?v=6-BtfSmJM7E&t=51s>

Daniel Mróz

JÓZEF PIŁSUDSKI PRYWATNIE CZ. 1

11 listopada obchodziliśmy 105 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Po 123 latach zaborów Polska znów pojawiła się na mapach świata. Jak co roku dzień ten był obchodzony bardzo uroczysto i wiele mówiono o wydarzeniach historycznych, które doprowadziły do odzyskania tożsamości przez Polskę i Polaków oraz o ludziach, architek-

tach odzyskania niepodległości. Mówiono o Romanie Dmowskim, Ignacym Paderewskim, Wojciechu Korfańskim i przede wszystkim Józefie Klemencie Piłsudskim. Marszałek J. Piłsudski był niewątpliwie wybitnym mężem stanu, charyzmatycznym przywódcą, wytrwałym, czasem wręcz bezwzględny politykiem. Zestaniec i rewolucjonista, bojownik napadający z bronią w rękę na pociągi, a następnie twórca polskiego czynu zbrojnego podczas pierwszej wojny światowej. Triumfator w wojnie z bolszewikami, człowiek, który ocalił Polskę i Europę przed komunizmem. Ale równocześnie polityk, który zdobył władzę na skutek krwawego przewrotu wojskowego. Twórca autorytarnego systemu, bez wiedzy którego nic w Polsce nie mogło się wydarzyć. Jednak niewątpliwie żaden człowiek nie jest tylko pomnikiem i oprócz osobowości politycznej ma także życie prywatne. Jaki więc był Józef Piłsudski, Marszałek pieśczośliwie zwany przez uwielbiających go żołnierzy „Dziadkiem”. Jakim był synem, mężem, ojcem? Przede wszystkim był człowiekiem z krwi i kości i męż-

czynną uwielbianym przez płeć piękną. Urodził się 2 grudnia 1867 roku w rodzinie szlacheckiej w Zułowie na Litwie. Jego ojciec Józef Wincenty był powstańcem styczniowym, a matka Maria pochodziła z Billewiczów, tych samych Billewiczów, o których pisał Henryk Sienkiewicz w „Potopie”. Rodzina może nie była szczególnie zamożna, ale wystarczało na dostatnie życie. Dziećmi, Józef Piłsudski miał dziewięcioro żyjącego rodzeństwa, zajmowały się guwernantki i liczna służba. Ojciec można by kolokwialnie powiedzieć „nie miał głowy do interesów”, podejmowane przez niego chybione inwestycje co raz bardziej zadłużały majątek, ciągle zajęty interesami i sprawami publicznymi kształtowanie charakterów potomstwa pozostawił żonie. Matka, wielka patriotka sprawę narodową stawiała na pierwszym miejscu i w czasach, gdy carat starał się zrusyfikować Polaków, uczyła swe dzieci dziejów walk o niepodległość, wpajając im miłość do Polski, konieczność walki o nią i poświęcania się dla niej. Józef, w rodzinie zwany Ziukiem, był dzieckiem żywym, grającym w domu pierwsze skrzypce. Jego brat Bronisław twierdził, że potrafił zachowywać się egoistycznie, a nawet egocentrycznie. Jednak wyrocznią była dla niego matka, kochał ją bardzo i właściwie całe życie podporządkował wpojonym przez nią przekonaniom i zasadom. W 1875 roku dwór w Zułowie i wszystkie budynki gospodarstwa zostały kompletnie zniszczone w trakcie pożaru, a gdy okazało się, że skutkiem fatalnego gospodarowania głowy rodziny nie żadnych pieniędzy na odbudowę, rodzina przeniosła się do Wilna. Tam też młody Ziuk rozpoczął naukę w carskim gimnazjum. Dla chłopca, który bardzo słabo mówił po rosyjsku, a poza tym był wychowywany w patriotycznym domu, nauka była istną katorgą. Z istniejących przekazów wiemy, że nie był wybitnym uczniem. Owszem władze szkolne określały go jako ucznia zdolnego, ale niezbyt przykładającego się do nauki. Po prostu uczył się tego czego sam chciał. Zarzucano mu, że czytał zbyt dużo polskich książek (w naszych oczach była to oczywiście zaleta).

Ciosem była dla niego śmierć matki w 1884 r. Odeszła ta, która była dla niego wzorem, która mocno schorowana, w warunkach, gdy ciągle brakowało pieniędzy potrafiła wychowywać sporą gromadkę dzieci oraz stworzyć dom pełen ciepła, miłości i tradycji niepodległościowych. Matkę bardzo kochał jednak na pewno nie był maminsynkiem. To nie były czasy, w których chłopcy chodzili w spodniach rurkach i w butach na podwyższonych obcasach - oni wzorowali się na powstańcach listopadowych i styczniowych, byli twardzi, byli mężczyznami. W rok po śmierci ukochanej matki Józef zdał maturę i rozpoczął studia medyczne w Charkowie. Tam też zetknął się z konspiracją studenczką pozostającą pod wpływem spiskowców z Narodnej Woli. Nie utożsamiał się z nimi, bo w organizacji przeważali Rosjanie, a dla niego Ruscy to byli Ruscy. Po roku przyjechał do Wilna i na studia już nie wrócił, natomiast zainteresował się socjalizmem i frakcjami terrorystycznymi Narodnej Woli. Mimo, że nie brał bezpośredniego udziału w zamachu na cara Aleksandra III fala aresztowań objęła jego samego i jego brata Bronisława. W 1887 r. skazano go na 5 lat zesłania w Kirieńsku, we wschodniej Syberii. Młody, dwudziestolletni mężczyzna (a właściwie jeszcze chłopak) został

wciągnięty w wir zdarzeń, które uniosły go daleko od domu. Podróż do Kirieńska była ciężka, odbywała się etapami. W trakcie jednego z etapów, gdy więzieniu w Irkucku oczekiwał na zamrożenie rzeki Leny, by móc dostać się na jej drugą stronę, brał udział w buncie więźniów.

Bunt stłumiono krwawo, a w trakcie zamieszek Piłsudski stracił dwa przednie zęby. Szczerbę tę ukrywał później pod sumiastymi wąsami, które zostały jego znakiem szczególnym do końca życia. Do Kirieńska dotarł w przeddzień wigilii. Zobaczył typową drewnianą wioskę syberyjską, w której zesańcom przydzielano mieszkania w normalnych domach i zabezpieczano podstawowe potrzeby. Niestety Józefowi Piłsudskiemu cofnięto dzieściorublowy zasitek ponieważ uznano, że ma zamożnego ojca, musiał więc podjąć pracę pisarza kancelaryjnego, poza tym był prawie wolny, mógł się włóczyć po tajdze, pływać po rzece, polować. Więźniów nie pilnowano, bo ucieczka z katorgi była właściwie niemożliwa. Rosja carska nie znała straszliwych obozów, nie zmuszała więźniów do katorżniczej pracy. Karą miało być oderwanie od rodziny, przyjaciół i surowa przyroda. Piłsudski bardzo dużo czytał, zawierał przyjaźnie z innymi zesańcami, dyskutował o wizji przyszłej Polski, powoli kształtował się jego charakter, który miał w późniejszych latach pozwolić mu zostać wielkim przywódcą. Lecz codzienne życie to nie tylko nauka i polityka. Romantyczny chłopak zakochuje się w Leonardzie Lewandowskiej, Polce zeszanej za działalność antyrosyjską. Zauroczenie jest obustronne. Dla Ziuka była to pierwsza miłość. Wprawdzie jego brat Bronisław zazdrosny o młodszego, atrakcyjnego Józefa twierdził, że jako 16-17 chłopak romansował ze znacznie starszą kuzynką, ciotką Stefką, ale żadne źródła tego nie potwierdzają. Młodzi szybko zamieszkują razem, Leosia prowadzi dom, gotuje, pierze, sprząta, czyli zajmuje się czynnościami, których Piłsudski nie cierpi i zupełnie sobie z nimi nie radzi. Takie nieformalne związki pomiędzy zesańcami były na Syberii bardzo częste i tak naprawdę nikt się nimi nie gorszył.

Opracowała: Hanna Mrówczyńska

Ciąg dalszy w marcowym wydaniu „Sekrety Wsi”

Kącik kulinarny

ZUPA Z SUSZONYMI POMIDORAMI

1 puszka (850 ml) pomidorów bez skórki, 20 dag białej fasoli z puszki, 1 cebula, 3 dag suszonych pomidorów, 2 łyżki oliwy, 125 ml śmietany, 2 ząbki czosnku, 3 szklanki bulionu, 20 dag ugotowanego makaronu świderki, po kilka gałązek bazylii i oregano, sól, pieprz. Fasolę osączyć. Cebulę i czosnek obrać, posiekać i zeszklić na oliwie. Zioła umyć, osuszyć i posiekać. Pomidory z puszki zmiksować razem z zalewą. Dodać fasolę i suszone pomidory. Wlać z bulionem do cebuli i gotować 20 minut. Następnie zmiksować z ziołami i śmietaną. Doprawić. Podawać z makaronem. Przed podaniem porcję zupy posypać suszonymi pomidorami i startym żółtym serem.

ZIOŁOWE KRAKERSY

4 szklanki mąki, 1 łyżeczka soli, 2 łyżeczki oregano, 2 łyżeczki bazylii, 1 łyżeczka papryki słodkiej, 1 łyżeczka rozmarynu, 1 płaska łyżeczka czosnku granulowanego, 2 łyżki oliwy, 2 łyżki cebuli prażonej, 1 łyżeczka proszku do pieczenia, 1 szklanka mleka, 1 masło, 2 łyżki maku. Składniki połączyć, zagnieść ciasto, można dodawać mleka, jeśli ciasto będzie gęste. Rozwałkować ciasto na 1cm grubości. Wykrawać radełkiem trójkąty, ponakłuwać widelcem. Można posypać startym żółtym serem. Piec w temperaturze 180 stopni 20 minut.

SALATKA Z TUŃCZYKA NA KRAKERSACH

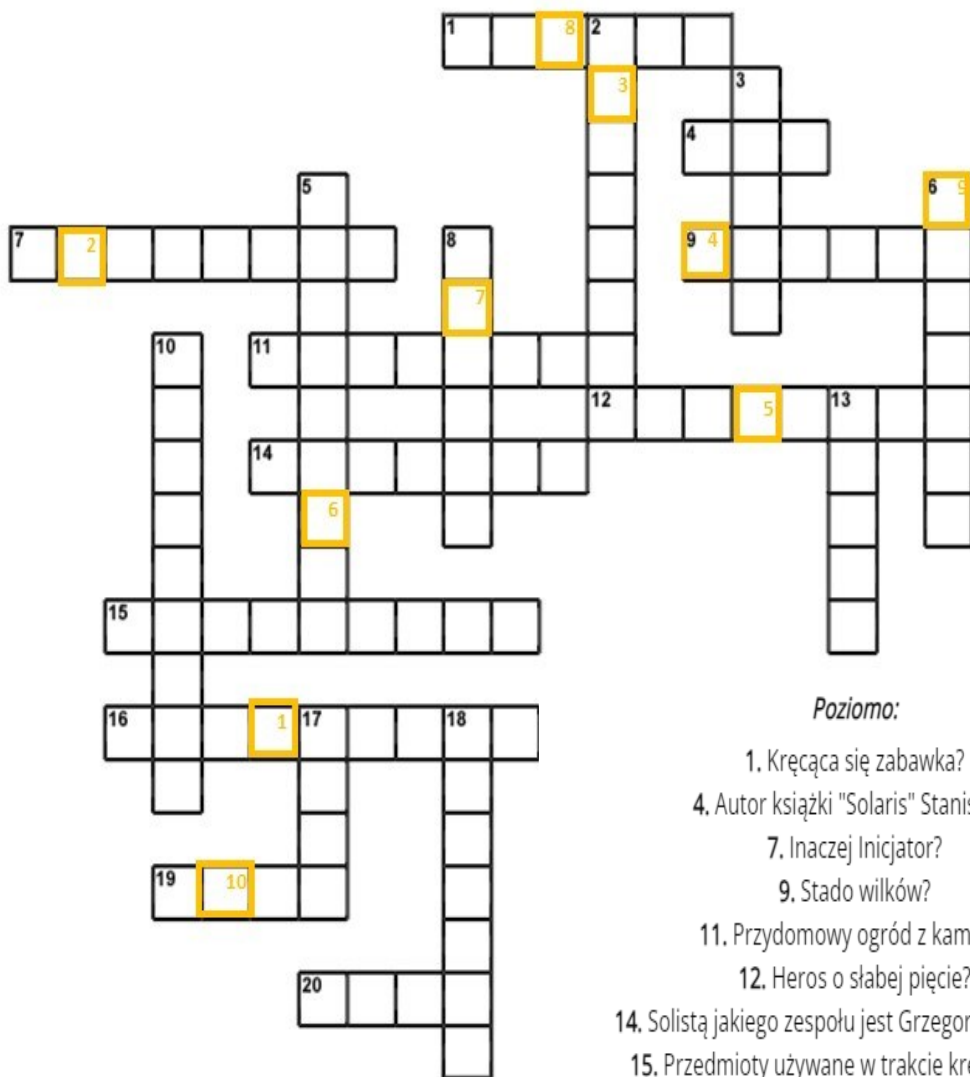
27 krakersów, 1 puszka tuńczyka, 10 dag sera żółtego, 1 ogórek konserwowy, 4 jajka ugotowane na twardo, pęczek szczypiorku, 6 łyżek majonezu, sól, pieprz. Pasty: a) Ser zetrzeć na tarce o drobnych oczkach, dodać pokrojony ogórek, 3 łyżki majonezu, pieprz do smaku. b) Tuńczyka odcedzić, rozgnieść widelcem, dodać łyżkę majonezu. c) Jajka ugotować, białka zetrzeć na tarce o drobnych oczkach, dodać 2 łyżki majonezu, doprawić. Na blaszce układać warstwami 9 krakersów (3x3) na nich pastę z żółtego sera, przykryć 9 krakersami, nałożyć pastę z tuńczyka. Przykryć znowu krakersami wyłożyć pastę z białek. Wierzch udekorować startymi żółtkami i posypać posiekanym szczypiorkiem. Schłodzić.

Smacznego!
Przygotowała: Maria Godzisz

Autor krzyżówki: Daniel Mróz

KRZYŻÓWKA

Pionowo:

2. Zadełek np. za towar?
3. określenie śledczych, na martwą osobę?
5. Przed płytami i pendrive-ami?
6. Imię sławnego polskiego rozbójnika?
8. Jeleń w białe kropki?
10. Otoczenie fortyfikacji w celu ataku?
13. Bylina wodna
17. H₂O
18. Sieciowy pająk w żółto-czarne paski?

Poziomo:

1. Kręcąca się zabawka?
4. Autor książki "Solaris" Stanisław?
7. Inaczej Inicjator?
9. Stado wilków?
11. Przydomowy ogród z kamieni.
12. Heros o słabej pięcie?
14. Solistą jakiego zespołu jest Grzegorz Markowski?
15. Przedmioty używane w trakcie kręcenia filmu
16. Osoba na co dzień zajmująca się językiem ojczystym lub obcym?
19. Główna sala w kościele?
20. Luty podkuj...?

Wypełniony i wycięty kupon konkursowy z hasłem należy dostarczyć do siedziby Biblioteki w Sułowie (Sułów 143, 22-448 Sułów) do 15 marca 2024 r. Wśród dostarczonych kuponów nastąpi losowanie nagrody, którą w tym miesiącu jest zdalnie sterowany samochodzik.

Zwycięzcą Styczeniowej krzyżówki została **Pani Jolanta Sękowska**. Gratulujemy i zapraszamy po odbiór nagrody, którą jest **Pistolet do masażu**.

Hasło krzyżówki nr 1 (129)
Styczeń 2024

Baltazar

KUPON KONKURSOWY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

SEKRETY
Wsi...

Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

NATURALNIE
GMINA SUŁÓW

Gminna Biblioteka Publiczna im. Feliksa Poźdźik w Sułowie

Nr 2 (130)
Luty 2024

.....
imię i nazwisko

.....
nr telefonu

HUMOR

Księżyc świeci i gwiazdy migoczą. Para przytula się na ławeczce.

- Kochany, nie wiesz gdzie jest Wielka Niedźwiedzica?
- Marta, kuźwa! Taka ładna noc, a ty znów chcesz się kłócić o swoją matkę?!

• • •

W wojsku generał pyta.

- Kto zna się na muzyce?

Pięć osób podnosi rękę.

Na co generał.

-I bardzo dobrze! Mam fortepian do wniesienia na 10 piętro

• • •

Mąż widzi jak na gospodarstwie byk zajmują się krową . Nagle Mąż zwraca się do żony

-Mogę tak jak ten byk

-Możesz to twoja krowa

• • •

Rzeką płyną dwie blondynki, a że zrobiło się ciemno postanowiły że przenocują w łódce. Rano jedna wstaje z krzykiem i pyta

-Gdzie wiosła?

Druga odpowiada

-Przysięgam że przed snem położyłam je obok łódki

• • •

Na budowie:

- Panie majster łopata mi się połamała!

-To oprzyj się o betoniarke

• • •

Wbiega gość do baru i mówi

-Szybko nalej mi piwo bo zaraz się zacznę

Barman bez ociągania szybko nalewa piwo mężczyźnie, Ten wypija i powtarza

-Szybko zanim się zacznę

Po którymś razie wkurzony barman pyta

-A masz czym zapłacić?

-No i się zaczęło

• • •

Przychodzi baba w ciąży do lekarza, a lekarz pyta

-Ma pani bóle?

Kobieta gładzi się po brzuchu i odpowiada

-No taką wielką

• • •

W kolejce do miejskiej toalety jeden z mężczyzn ze stresu usiadł na stołku . Inni zmartwieni mężczyźni pytają go czy wytrzyma i na jakim etapie się znajduje?

-Na etapie Krecik puka w taborecik.

• • •

Nauczycielka na lekcji:

- Kowalski, dlaczego nie masz w zeszytcie wczorajszego tematu lekcji?

- Bo to nowy zeszyt.

- A gdzie stary?

- Stary w robocie.

• • •

Zachciało nam się z żoną urozmaicenia w łóżku. Postanowiliśmy się zamienić miejscami. Teraz ona śpi od ściany, a ja z brzegu. .

• • •

„Sekrety Wsi...” - Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

Wydawca:

Urząd Gminy Sułów

Sułów 63, 22-448 Sułów

Strona internetowa: <http://www.sulow.pl/>

tel. +48 84 682 62 02

fax: +48 84 682 62 27

Nakład 300 egz.

Adres: Sułów 63, 22-448 Sułów,

powiat zamojski

E-mail: sekretyswi@wp.pl

Redakcja:

Redaktor naczelny:

Ryszard Pietrykowski (Sułów) 605 494 500

Marta Radzik (Sułów)

Hanna Mrówczyńska (Sułowiec)

Daniel Mróz (Sąsiadka)

Michalina Kobylarz (Deszkowice Pierwsze)

Maria Godzisz (Kulików)

Skład: Arkadiusz Socha (Sułowiec), Daniel Mróz,

Piotr Rataj (Żrebce),

Materiały i artykuły do następnego numeru prosimy nadsyłać na adres Redakcji „Sekrety Wsi“ do 10 dnia każdego miesiąca ;-).